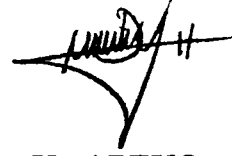

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Kani BEKO

İzmir Milletvekili

İzmir'in Aliağa ilçesinde 600 ton asbest barındırdığı iddia edilen Brezilya donanmasına ait bir geminin gövdesinin bir gemi söküm firması tarafından sökülme üzere satın alındığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. İnsanların, doğanın ve tüm canlıların telafisi mümkün olmayan zararlar görmesine yol açabilecek maddeler içerdiği vurgulanan 'NAe São Paulo' isimli geminin bu bölgede sökülecek olması bölgede yaşayanlar başta olmak üzere tüm ülkede endişeleri artırmıştır.

Asbest kullanımının kansere yol açtığı çok uzun yıllardır bilinmektedir. Bu alanda yapılmış araştırmalar asbestin olağanüstü kirletici yönünü ortaya koymuştur. Bir süre önce Kuito isimli tehlikeli atık barındıran bir geminin yine Aliağa'da yer alan tesislerde söküldüğü bilgisi de kamuoyuna yansımıştır. Sırf iktisadi kaygılarla ülkeyi, insanını ve doğasını riske atan uygulamaların hayata geçirilmesinin yaratacağı büyük ölçekli sorunlar yanında Türkiye'nin doğanın korunması yolunda etik sorumluluklarını da göz ardı eden yönü hatırd tutulmalıdır. Ülkede yaşayan insanların ve canlıların güvenliği ve sağlığı açısından oldukça riskli bir duruma yol açabileceği açık olan bu gemi söküm işleminin, ülke itibarını da tehdit eder niteliğinden ötürü şeffaf bir süreç işletilerek ele alınması sorumluluğu ilgili kamu kurumlarının üzerindedir.

Hâlihazırda kirletici malzemenin işlenmesinin sonucu olarak uzun zamandır İşçilerin ve yaşayanların öldüğü ya da hastalandığı bölgede yaşayanların gözlemlediği bir olgudur. Bölge halkı ve bölgede çalışanlar arasında kanser olma oranlarının ortalamalardan oldukça yüksek olduğuna ve bu durumun kamuoyundan gizlenmeye çalışıldığına dair iddialar sıklıkla gündeme gelmektedir. Bu kapsamda;

1. 'NAe São Paulo' isimli geminin 2021 yılı Haziran ayında Aliağa'da işlem görmek üzere Türkiye'de olması beklenmektedir. Bakanlığınız tarafından bölgede yaşayanların, çalışanların ve doğanın telafisi mümkün olmayan zararlara yol açabilecek bu konuda halihazırda atılmış olduğu önlem mahiyetinde ön adımlar bulunmakta mıdır? Bahse konu Geminin asbest ve nükleer serpinti konusunda ölçümlerinin yapılması için ilgili kamu kurumlarınca bir çalışma başlatılmış mıdır?
2. Geminin asbest başta olmak üzere kirletici mahiyette unsurlarına dair ve Aliağa'da yürütülmesi beklenen işlemlere dair Kurumunuzla paylaşılmış veya ilgili Kurumlarca yapılmış testlerin ve analizlerin sonuçları nedir?
3. 'NAe São Paulo' isimli geminin aslında Fransa'ya ait bir uçak gemisi olduğu ve 2000'li yılların başında Brezilya donanmasına satıldığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Bahse konu

geminin 2017'de de faaliyet dışı bırakıldığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede bahsi geçen ülkeler ile Bakanlığınız arasında bir temas kurulmuş mudur? Bakanlığınızın bu kapsamda şeffaflık ve hesap verebilirlik gereği kamuoyu ile paylaşmayı düşünmekte olduğu bilgiler var mıdır?

4. Geminin ilk önce Hindistan'da söküleceği fakat bu kararın iptal edildiği anlaşılmaktadır. Hindistan'ın ilgili geminin sökülmesini reddetmesinin gerekçesi bilinmekte midir?

5. Türkiye'nin dünyadaki önemli gemi söküm merkezlerinden biri olduğu ve İzmir'in Aliğa ilçesinin bu konuda öne çıktığı açıktır. Fakat özellikle ülkenin itibarı ve son dönemde artan kaygılar da düşünüldüğünde; gemi söküm işlemlerinin bölgede, doğasına ve insana verdiği zararın ölçümüne dönük hangi adımlar atılmıştır. Planlanan adımlar nelerdir?

6. Bugüne kadar Aliğa'da kirletici mahiyette unsurların doğrudan yol açtığı nedenle kaç işçi hayatını kaybetmiştir?

7. Bölgede yaşayan kanserli hastaların, ülke geneline oranı ve bu nedenle ortaya çıkan ölümlere dair ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde atılmış veya atılması planlanan adımlar nelerdir?

8. Gemi söküm başta olmak üzere kirletici işlemlerin yol açtığı hava başta olmak üzere doğanın kirletilmesinin sonuçlarının Aliğa'da çok yüksek olduğu ve her geçen gün de arttığı iddiaları kamuoyunda yer almıştır. Bakanlığınız ve ilgili kurumlar tarafından bölgede kirlenmenin sonuçlarının takibi ve izlenmesine dönük ölçümler yapılmakta mıdır? Öyleyse son 10 yıla ait veriler nedir?

9. Artan kirliliğe ilişkin somut bulgulara binaen atılmış yahut atılması planlanan adımlar nelerdir?